

7.0 Dod o hyd i arian a'i gael

Codi Arian - Digwyddiadau

Trosolwg

1. Cyflwyniad
2. Trefnu digwyddiad codi arian
3. Rheoli digwyddiad
4. TAW a Threth Incwm
5. Hyrwyddo
6. Canllawiau Pellach

Cyflwyniad

Mae digwyddiadau yn ffyrdd cyhoeddus iawn o godi arian a gallant fod yn gyfle gwerthfawr i godi proffil eich elusen yn ogystal â chodi arian.

Nid digwyddiadau codi arian sy'n darparu'r ffynhonnell fwyaf o incwm i fudiadau, ond gallant fod yn rhan werthfawr o'ch strategaeth codi arian a'ch cymysgedd o incwm gan sicrhau manteision nad ydynt yn rhai ariannol, a gallant arwain at gyfleoedd eraill anuniongyrchol.

Elfennau allweddol digwyddiadau codi arian llwyddiannus yw gwaith trefnu da, gwaith hyrwyddo effeithiol ac, yn anad dim, dychymyg. Y diben sylfaenol yw cynnig profiad hwyliog i'r cyfranogwyr yn gyfnewid am arian; os bydd pawb yn mwynhau'r digwyddiad, byddant yn debygol o gyfrannu mwy a chefnogi digwyddiadau yn y dyfodol.

Llun: Pobl yn rhedeg mewn digwyddiad
© Llun gan Sherise . ar Unsplash

Mae digwyddiadau yn ffordd boblogaidd o godi arian, a dau o'r prif ddigwyddiadau yw digwyddiadau cyfranogi torfol a noddir neu ddigwyddiadau â thocynnau, a gallant fod o unrhyw faint neu gymhlethdod. Y digwyddiadau elusennol mwyaf cyffredin yw:

- Digwyddiadau chwaraeon neu weithgareddau
- Digwyddiadau cerddorol neu ddiwylliannol
- Dawns, cinio, ocsiwn neu ddigwyddiadau adloniant eraill
- Arddangosfa, gŵyl a ffair

Bydd y daflen wybodaeth hon yn canolbwyntio ar ddigwyddiadau â thocynnau. O ran digwyddiadau cyfranogiad torfol noddedig gyda lluo o gyfranogwyr (yn enwedig chwaraeon megis rhedeg, teithiau cerdded, nofio ac ati), mae angen ystyriaethau iechyd a diogelwch mwy penodol, megis swyddogion cymorth cyntaf, cau ffyrdd, caniatâd y Cyngor ac ati.

Amcanion

Ar ôl gwneud gwaith ymchwil priodol (gan gynnwys canfod pa adnoddau sydd gennych ar gyfer eich gweithgareddau codi arian) a dod i'r casgliad eich bod am gynnal digwyddiad codi arian, mae'n rhaid i chi fod yn glir ynghylch beth yw amcanion y digwyddiad fel y gallwch benderfynu beth i'w wneud i gyflawni'r nodau hyn. Ai'r nod yw codi arian a dim arall, neu ddenu sylw'r cyfryngau, diolch i gefnogwyr neu ddenu pobl newydd i gefnogi eich elusen (neu fwy nag un o'r rhain efallai)?

Y manteision a'r anfanteision

Gall digwyddiadau gynnig manteision sylweddol, megis:

- Codi incwm.
- Codi ymwybyddiaeth y cyhoedd o faterion a chyhoeddusrwydd yn y cyfryngau.
- Y cyfle i ddenu rhoddwyr mwy neu enwogion yn ogystal â diolch i gefnogwyr a gwirfoddolwyr gyda digwyddiad plaserus.

Ar y llaw arall, gall rheoli digwyddiad fod yn feichus ar adnoddau a gall y risg fod yn uchel. Gall y buddsoddiad cychwynnol fod yn uchel (e.e. [llogi ystafell, arlwyo, trwyddedau ac ati](#)) ac mae posibilrwydd o hyd y bydd yr elw'n isel iawn os na fydd y digwyddiad wedi cael ei gynllunio a'i hyrwyddo'n ddigonol.

Trefnu digwyddiad codi arian

Y cam cyntaf wrth drefnu digwyddiad codi arian yw pennu beth fydd amcanion y digwyddiad a sicrhau bod y digwyddiad yn gweddu i amcanion elusennol y mudiad.

Yna, dylid gwneud gwaith ymchwil priodol; pa ddigwyddiadau tebyg sydd eisoes yn cael eu cynnal gan elusennau eraill yn yr un ardal, a oes bwlch yn y farchnad digwyddiadau, pwy yw eich cynulleidfa darged (a pham)?

Wrth gynnal digwyddiad o unrhyw fath, mae cynllunio yn hanfodol i sicrhau ei fod yn llwyddiannus.

Llun: Staff yn cynllunio digwyddiad

Dylai'r digwyddiad fod yn addas i'r gynulleidfa darged a dylid ystyried beth fydd maint posibl y grŵp a pha fath o ddigwyddiadau codi arian allai fod yn ddeniadol i'r grŵp targed.

Dylid dadansoddi'r manteision posibl ynghyd ag amcangyfrif o'r elw ar y buddsoddiad, gan ragweld beth fydd y pwyntiau costau/elw. Mae angen nodi cyllideb glir, gan sicrhau bod yr holl gostau posibl yn cael eu cynnwys. Os nad yw eich digwyddiad yn debygol o dalu'ch costau, dylech ystyried o ddifrif a fydd y buddion anariannol o redeg y digwyddiad yn ddigon i wneud y digwyddiad yn werth chweil.

Penderfynwch ar yr elfennau a fydd yn hanfodol i lwyddiant y digwyddiad a sut y bydd y rhain yn cael eu diogelu ac ystyriwch y risg posibl i enw da y mudiad a allai godi o fod yn gysylltiedig â rhai digwyddiadau, cwmnïau ac os aiff pethau o chwith.

Dylech sicrhau cefnogaeth gan yr holl staff, rheolwyr ac ymddiriedolwyr perthnasol ac ystyried yr amseru.

Awgrym Cynllunio

Os yw'r buddsoddiad/elw ar eich digwyddiad yn edrych yn isel, ystyriwch ofyn i gyflenwyr y digwyddiad neu fusnesau eraill a fyddent yn fodlon noddi agweddau penodol ar y digwyddiad er mwyn lleihau costau, e.e. gallai tafarn leol ddarparu rhywfaint o'r diodydd neu'r holl ddiodydd yn gyfnewid am hysbyseb yn rhaglen y digwyddiad.

Beth bynnag yw natur y digwyddiad, mae pum prif grŵp o bobl y dylid eu cynnwys neu eu hystyried wrth drefnu'r digwyddiad.

Sef:

- **Y Gynulleidfa;** efallai y bydd pobl am ddod i'r digwyddiad am eu bod eisiau cymryd rhan neu am eu bod yn dymuno cefnogi elusen.
- **Y Gwirfoddolwyr;** efallai fod gennych bwyllgor yn trefnu'r digwyddiad neu'n dibynnu ar dîm o wirfoddolwyr i gynorthwyo â'r gwaith o gyflawni'r digwyddiad.
- **Y Noddwyr;** gall busnesau gefnogi'r digwyddiad er mwyn helpu i gyflawni eu hamcanion eu hunain.
- **Y Perfformwyr;** mae'r rhain yn ganolog i'r digwyddiad ei hun; e.e. cyflwynydd, arwerthwr, tîm pêl-droed, DJ.
- **Y Cyfryngau;** gwaith y cyfryngau yw adrodd am ddigwyddiadau fel digwyddiadau codi arian.

Cofiwch sicrhau eich bod yn diolch i'r holl bobl hyn naill ai yn ystod y digwyddiad neu wedyn (yn gyhoeddus neu'n breifat fel sy'n briodol).

Rheoli digwyddiad

Mae tair ffordd o reoli digwyddiad ac, ar gyfer pob un, mae'n rhaid sicrhau bod digon o amser yn cael ei glustnodi ar gyfer trefnu a recriwtio cefnogwyr:

- Bydd angen neilltuo amser sylweddol ar gyfer rheoli'r digwyddiad o'r tu mewn i'ch mudiad, er y bydd y profiad yn meithrin sgiliau gwerthfawr a fydd o fantais i'r mudiad yn y dyfodol.
- Mae trefnydd proffesiynol neu gwmni rheoli digwyddiadau yn debygol o godi ffi am drefnu digwyddiad o ddydd i ddydd neu efallai y bydd am gymryd cyfran o bris y tocyn. Os mai'r un olaf sy'n wir, mae'n cael ei ystyried yn 'swyddog codi arian proffesiynol' o dan y Ddeddf Elusennau a bydd angen bodloni rhai gofynion penodol er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf.
- Sefydlu pwyllgor o wirfoddolwyr gydag amrywiaeth o sgiliau. Byddai'n ddoeth dewis cadeirydd sydd â phrofiad blaenorol o reoli digwyddiad; yna gall y cadeirydd ddirprwyo tasgau i aelodau'r pwyllgor sydd â'r sgiliau priodol, megis cyfrifydd i gynghori ar faterion cyllidebol. Cofiwch ystyried cynulleidfa'r digwyddiad wrth ddewis eich pwyllgor. Os mai busnesau lleol yw cynulleidfa darged y digwyddiad, yna, gallai pwyllgor yn cynnwys aelodau o'r rhwydweithiau busnes hynny ddenu eu cyfoedion i'r digwyddiad a noddi'r digwyddiad/rhoi gwobrau raffl ac ati.

Pedair agwedd bwysig ar reoli digwyddiadau'n llwyddiannus:

Bydd **cyllideb gywir** yn dangos faint o bobl a ddisgwylir fel amcangyfrif uchel ac isel, gan gynnwys pris pob tocyn. Bydd y gyllideb yn gwneud asesiad cynnar o'r holl gostau posibl a ffynonellau incwm, gan gynnwys cronfeydd wrth gefn.

Po fwyaf o **amser** a gaiff ei neilltuo i drefnu'r digwyddiad, mwya'n byd fydd y siawns o lwyddo.

Mae **contractau sy'n rhwymo mewn cyfraith** sy'n cael eu llofnodi gan y ddwy ochr, yn hanfodol, a phan fydd symiau mawr o arian yn cael eu trafod, mae'n ddoeth ymgynghori â chyfreithiwr.

Bydd **trefniadau gweinyddol a chadw cofnodion da** yn adeiladu ar brofiad o un flwyddyn i'r llall. Dylid cadw cofnodion o bopeth, o dystysgrifau yswiriant i dderbynebaw, gan y bydd hyn yn ei gwneud yn haws cynnal digwyddiadau yn y dyfodol.

TAW a Threth Incwm

Nid yw treth yn daladwy ar roddion a roddir am ddim i elusen. Fodd bynnag, ystyrir bod gwerthu tocynnau i'r cyhoedd yn waith masnachu yn hytrach na chodi arian, a gall fod angen talu treth arnynt. Gall prisiau tocynnau gael eu rhannu'n ddwy elfen; pris rhesymol am fynediad i ddigwyddiad a rhodd. Os yw'r geiriad yn glir bod yr elfen o rodd yn ddewisol, yna dim ond y pris mynediad fyddai'n cael ei drin fel incwm trethadwy at ddibenion TAW.

Mae consesiwn (**ESCC4**) ar gyfer y rhai sy'n trefnu digwyddiadau achlysurol sy'n caniatáu i'r incwm gael ei drin fel rhodd ac yn rhydd o dreth.

Gwybodaeth

I gael rhagor o wybodaeth, darllenwch gyhoeddiad Cyllid a Thollau EM, Trading and business activities.

Hyrwyddo

Un o wir fanteision digwyddiad llwyddiannus yw'r gallu i lunio rhestr (sy'n ystyriol o GDPR) o gysylltiadau ar gyfer digwyddiadau yn y dyfodol. Penderfynwch pwy yw'r farchnad darged ar gyfer eich digwyddiad, y ffordd orau o'i chyrraedd, ac ystyriwch sut i ddenu cynulleidfaoedd newydd.

Enghreifftiau o dechnegau hyrwyddo:

- Defnyddiwch yr orsaf radio leol, cynigiwch docynnau am ddim fel gwobrau a gwahoddwch newyddiadurwyr i'r digwyddiad. Wrth eu gwahodd, cofiwch sôn wrthynt am y stori y tu ôl i'r digwyddiad a pham rydych yn codi arian yn hytrach na dim ond eu gwahodd i ginio (er enghraifft).
- Rhewch hysbysebion yn y wasg leol/ar wefannau lleol, radio ac unrhyw gyfryngau eraill a dargedwyd.
- Defnyddiwch enwogion (lleol neu "wir") pan fo'n bosibl; naill ai i arwain, i berfformio neu i gyhoeddi'r raffl. Cofiwch sicrhau eu bod yn defnyddio eu llwyfannau eu hunain i hyrwyddo'r digwyddiad.
- Rhewch docynnau am ddim drwy grwpiau a rhwydweithiau lleol, megis grwpiau ysgolion neu'r ysbyty lleol i ennyn diddordeb.
- Defnyddiwch y cyfryngau cymdeithasol - cysylltwch ag unrhyw rwydweithiau lleol lle mae eich digwyddiad yn cael ei gynnal neu sy'n berthnasol i'ch achos. Tagiwch 'ddylanwadwyr' lleol a pherthnasol ac arweinwyr cymunedol a gofyn iddyn nhw rannu'r digwyddiad.
- Lluniwch daflenni, posteri a lluniau deniadol ar-lein a fydd yn tynnu sylw a'u dangos mewn cymaint â phosibl o fannau cyhoeddus

NODYN: Cofiwch gynnwys tocynnau am ddim yn y gyllideb fel nad yw'n effeithio ar eich incwm cyffredinol

Lleihau'r risg

Hyd yn oed gyda chyllidebu, cynllunio a marchnata cywir, nid yw rhai digwyddiadau'n taro'r nod ac mae ffyrdd o leihau'r risgiau hyn:

- Gofyn i noddwr (neu noddwyr) dalu am yr holl gostau o gynnal y digwyddiad, fel bod 100% o bris y tocynnau yn mynd i'r elusen.
- Trefnu pwyllgor o gefnogwyr yn gyfrifol am werthu canran o'r tocynnau er mwyn sicrhau presenoldeb lleiaf.
- Cael pobl i roi cymaint o'r cyfarpar, dodrefn, lleoliad, arlwyo ac ati am ddim, neu wedi'u benthyca neu eu noddi er mwyn lleihau'r costau cyffredinol.
- Yswiriant; os ydych yn cynnal digwyddiad cyhoeddus, dylech sicrhau bod gennych chi neu'r lleoliad yswiriant atebolrwydd cyhoeddus. Efallai ei bod yn bosibl yswirio hefyd yn erbyn lladrad, difrod a hyd yn oed yn erbyn tywydd gwael.

Gwneud y gorau o'r cyfle

Gall codi arian mewn digwyddiad codi arian greu incwm ychwanegol i'ch mudiad. Gall gemau lle rydych yn talu i gymryd rhan, raffl, ac ocsiwn fod yn ffyrdd gwych o sicrhau incwm ychwanegol yn ystod eich digwyddiad. Os oes gennych gynlluniau rhoddion unigol neu gymynroddion, cofiwch sicrhau bod y rhai sy'n bresennol yn cael cyfle i gofrestru os ydynt am gefnogi eich achos ar ôl y digwyddiad. Gallech hefyd hysbysebu cyfleoedd i wirfoddolwyr neu ymddiriedolwyr.

Gallwch hefyd ddefnyddio'r cyfle i gasglu gwybodaeth am y bobl sy'n bresennol ar gyfer digwyddiadau ac ymgyrchoedd yn y dyfodol. Os ydych yn gwneud hyn, cofiwch sicrhau bod eich ffurflenni cofrestru yn cydymffurfio â GDPR a chofiwch gael yr hawliau priodol.

Canllawiau Pellach

Gellir cael canllawiau pellach am faterion statudol a rheoleiddiol gan y mudiadau a ganlyn:

Y Comisiwn Elusennau

Y Comisiwn Elusennau

www.charity-commission.gov.uk

Codau Ymarfer Codi Arian

Y Rheoleiddiwr Codi Arian

www.fundraisingregulator.org.uk/code

Digwyddiadau

Y Rheoleiddiwr Codi Arian

www.fundraisingregulator.org.uk/code/events

Institute of Fundraising

Institute of Fundraising

www.institute-of-fundraising.org.uk

Digwyddiadau

Institute of Fundraising

www.institute-of-fundraising.org.uk/guidance/events-and-community/

Elusennau

Cyllid a Thollau EM

www.hmrc.gov.uk/charities

Cefnogi Trydydd
Sector **Cymru**

Third Sector
Support **Wales**

Rhwydwaith o fudiadau cymorth i'r trydydd sector cyfan yng Nghymru yw Cefnogi Trydydd Sector Cymru.

Ceir ynddo'r 19 corff cymorth lleol a rhanbarthol ledled Cymru, y Cyngorau Gwirfoddol Sirol, a'r corff cymorth cenedlaethol, Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru (CGGC).

Am ragor o wybodaeth cysylltwch â <https://thirdsectorsupport.wales/cy/cysylltu/>

Ymwadiad

Mae'r wybodaeth a ddarperir yn y daflen hon ar gyfer cyfarwyddyd yn unig. Nid yw'n amnewid am gyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled o ganlyniad i unrhyw un sy'n gweithredu neu'n gwrthod gweithredu arno.